

Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy ČR

ke sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – KOM(2015) 240 Společná migrační politika

Politický kontext

Mimořádný summit EU dne 23. 4. 2015 rozpracoval **10 akčních bodů** přijatých na dubnovém společném zasedání ministrů pro zahraniční věci (FAC) a pro spravedlnost a vnitřní věci (JHA) do **Společného prohlášení Evropské rady**. Dne 30. 4. 2015 společně lotyšské předsednictví, Evropská komise (EK) a Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) předložily svou „**Cestovní mapu**“ k realizaci akčního plánu.

Dne 13. 5. 2015 zveřejnila EK **Evropskou agendu pro migraci** (KOM(2015) 240). Sdělení je postaveno na třech pilířích, jimiž jsou: okamžitá řešení v centrálním Středomoří, systémové změny a dlouhodobé cíle. Komise tedy zdůrazňuje nejen „*povinnost pomoci všem, kdo to potřebují, a zachránit životy na moři*“, ale pokouší se položit základy pro systémové změny, a to zejména, pokud jde o povinné rozdělování migrantů napříč EU prostřednictvím relokační a přesídlení. Komise chce, aby Evropa byla bezpečným přístavem nejen pro všechny, kdo potřebují ochranu, ale i atraktivním místem pro talenty, mladé podnikatele, vědce a pracovníky.

Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy ČR

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) s obavami sleduje stále čtenější lidské tragédie v centrálním Středomoří a osudy uprchlíků a jejich rodin. **Z tohoto důvodu SP ČR vítá snahu EK vypracovat konzistentní a jasnou společnou migrační politiku a změnit systém jejího řízení.**

- Pokud jde o **krátkodobá opatření**, SP ČR sleduje kritickou situaci v zemích, které čelí největším migračním tlakům, a **pozitivně vnímá závazek členských států k jejich podpoře a solidaritě** vyjádřený ve Společném prohlášení z 30. 4. 2015. Současně se však domnívá, že bude na EK, aby našla vyvážený přístup a navrhovaná opatření nešla nad rámec zadání Rady, pokud jde o solidární opatření, a aby byl **zachován princip dobrovolnosti, proporcionality a geografické vyváženosti**.
- SP ČR podporuje posílení spolupráce mezi členskými státy v oblasti řízení migrace, azylové politiky a ochrany hranic. Oceňuje úsilí Komise o změnu systému řízení migrační politiky i návrh na trojnásobnou alokaci prostředků na programy Triton a Poseidon. Měla by však být nalezena **optimální míra rozdělení pravomocí mezi členskými státy a EK** tak, aby EU byla jednotná a efektivní ve společných akcích a současně byl zachován vliv členských států nad vývojem společné evropské migrační politiky.
- Pokud jde o střednědobá a dlouhodobá opatření směřující k efektivně řízené migraci, **SP ČR souhlasí jak s opatřeními navrhovanými k boji proti nelegální migraci** a organizovaným gangům převaděčů, tak se systémovými opatřeními na posílení azylového systému a ochrany hranic.

- **SP ČR doporučuje posílit opatření zaměřená na prevenci, analýzu budoucích rizik a spolupráci s tranzitními a zdrojovými zeměmi.** Je účinnější odstraňovat příčiny spíše, než se potýkat s dramatickými následky.
- Pokud jde o zaměstnávání osob z třetích zemí, které nelegálně setrvávají na území EU, v této oblasti už má EU dostatečnou legislativu v podobě směrnice 2009/52/EC o minimálních normách pro sankce a opatření vůči zaměstnavatelům zaměstnávajícím neoprávněně pobývající. **Není tedy potřeba zavádět další legislativní opatření.** Je třeba se **zaměřit na implementaci a na nezvyšování administrativní a finanční zátěže těch zaměstnavatelů, kteří dodržují pravidla a plní řádně své povinnosti.**
- **SP ČR podporuje snahu Komise o vytvoření nového modelu legální migrace,** která by zajistila, aby se Evropa stala, jak ostatně konstatuje Komise ve svém sdělení, **„bezpečným přístavem nejen pro všechny, kteří potřebují ochranu, ale i atraktivním místem pro talenty, mladé podnikatele, vědce a pracovníky“:**
 - SP ČR podporuje vytvoření efektivnějšího celoevropského schématu při přilákání talentů a kvalifikovaných sil z třetích zemí. Současně aplikovaný **system tzv. modrých karet („Blue card“)** nepřinesl žádoucí efekt. SP ČR proto vítá rozhodnutí Komise zahájit koncem května **veřejnou konzultaci o budoucnosti modré karty** a jak učinit tento systém atraktivnější pro talenty z třetích zemí.
 - Podpořit lze i záměr Komise vytvořit ve spolupráci tzv. **„expression of interest system“**, systém jakéhosi předvýběru migrantů na základě požadavků podniků. K vlastní migraci by došlo až poté, co bude občanu z třetí země nabídnuta práce.
 - Pozitivní přínos by v tomto ohledu mohla mít také implementace opatření z **vízového balíčku** (modernizace vízového kodexu a Schengenského acquis), který přináší flexibilní nástroje vízové politiky („*touring visa*“) a tím i potenciálně pozitivní ekonomické dopady.
 - V neposlední řadě považují zaměstnavatelé za velmi účinný nástroj **směrnici o vnitropodnikových převodech**, která usnadňuje přesuny manažerů a specialistů podle potřeb podniků.
- Pro další činnost **Rozvojové platformy** fungující při SP ČR bude mít význam propojení nové společné migrační politiky s udržitelnými rozvojovými cíli (SDGs).

Praha, 18. 5. 2015

Vladimíra Drbalová

Mezinárodní vztahy – Evropské záležitosti